

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΘΕΜΕΛΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Η διοικητική δικαιοσύνη έχει διπλασιάσει την ταχύτητα περαίωσης των υποθέσεων»

Στο κρίσιμο ζήτημα της μείωσης του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης και της βελτίωσης της ποιότητας των αποφάσεων αφιερώθηκε η συζήτηση με τίτλο «Η Δικαιοσύνη στον Καθρέφτη: Ταχύτητα & Ποιότητα» που έλαβε χώρα στο πλαίσιο του Συνεδρίου **«Δικαιοσύνη: Θεμέλιο Ανάπτυξης & Ευημερίας»**.

Σύμφωνα με την κυρία **Αγάπη Γαλενιανού – Χαλκιαδάκη**, Σύμβουλο Επικρατείας ε.τ., παρότι η διοικητική δικαιοσύνη έχει επιτύχει σημαντική μείωση εκκρεμών υποθέσεων διπλασιάζοντας την ταχύτητα περάτωσής τους, υπάρχουν ακόμα περιθώρια βελτίωσης, σε όλα τα στάδια, από την κατάθεση μέχρι την αρχική συζήτηση και την έκδοση της απόφασης.

Η κυρία Χαλκιαδάκη πρότεινε την ενεργοποίηση του θεσμού του εισηγητή δικαστή με ουσιαστική αρμοδιότητα και επεσήμανε την ανάγκη για την ολοκλήρωση της συστηματικής κωδικοποίησης και τον εμπροσθοβαρή έλεγχο των υποθέσεων, ενώ τόνισε ότι στις προαγωγές δικαστών θα πρέπει

να συνεκτιμάται ο χρόνος περαίωσης υποθέσεων σε σχέση με τη δυσκολία τους .

Όπως τόνισε, ο νέος δικαστικός χάρτης για τη διοικητική δικαιοσύνη προέβλεψε την μετατροπή των μεταβατικών εδρών σε τηλεματικά δικαστήρια των οποίων η πιλοτική εφαρμογή ολοκληρώνεται και προγραμματίζεται η πλήρης εφαρμογή τους ενώ πρότεινε και τη μετατροπή και ενοποίηση άλλων επαρχιακών δικαστηρίων σε τηλεματικά.

Τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει για την επιτάχυνση της δικαιοσύνης και τη βελτίωση της ποιότητάς της, ιδιαίτερα μετά τις νομοθετικές παρεμβάσεις της μνημονιακής περιόδου και τα έκτακτα μέτρα της πανδημίας επεσήμανε η Αρεοπαγίτης, κυρία **Άλκηστις Σιάννου**.

Όπως είπε, η ανασύνταξη δυνάμεων και πρακτικών για αποτελεσματικότερη απονομή δικαιοσύνης, καθώς και η αυτοκριτική εντός πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, είχαν πρωτοφανή έκταση και ξεπερνούσαν και την εξωτερική κριτική. Αναφερόμενη στις νέες νομοθετικές μεταβολές και μεταρρυθμίσεις, η κυρία Σιάννου τόνισε τη σημασία της εκπαίδευσης μέσω της Εθνικής Σχολής Δικαστικών, με επιμόρφωση δικαστικών υπαλλήλων, υπαλλήλων δικαστικής αστυνομίας και εξειδίκευση σε κρίσιμα θέματα, όπως τα οικονομικά.

Παράλληλα, όπως είπε οι νομοθετικές παρεμβάσεις απαιτούν προσεκτικό σχεδιασμό, και οι δικαστικοί λειτουργοί πέτυχαν την αφομοίωσή τους μέσω στοχευμένων επιμορφώσεων και καθιέρωσης άτυπης αλλά θεσμικής επικοινωνίας με τον Άρειο Πάγο, αντιμετωπίζοντας σύνθετα προβλήματα από την ενοποίηση. Η κυρία Σιάννου σημείωσε ότι οι πρωτοβουλίες αυτές κινούνται στη σωστή κατεύθυνση αυξάνοντας σημαντικά τον ρυθμό εκκαθάρισης υποθέσεων, ενώ διαφώνησε με την αύξηση του αριθμού των δικαστών, επισημαίνοντας ότι το πρόβλημα καθυστέρησης απονομής δικαιοσύνης είναι πολυπαραγοντικό και χωρίς κατανόηση όλων των παραμέτρων, η λύση θα παραμείνει ουτοπική.

Ο κ. **Χρήστος Κοραντζάνης**, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, επεσήμανε ότι σήμερα δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα η αντίληψη που

υπήρχε στο παρελθόν πως η δημόσια διοίκηση ασκεί έως εξαντλήσεως τα ένδικα μέσα στη διάθεσή της, Όπως είπε, η αντίληψη αυτή διαμορφώθηκε τη δεκαετία του 2000, με εγκυκλίους του Γενικού Λογιστηρίου για μισθολογικές διαφορές, αλλά έπαψε να εφαρμόζεται μετά το 2008, μετά και από υποθέσεις όπως η διπλή καταβολή οικογενειακής παροχής. Αναφερόμενος στις σημερινές πρακτικές στάθηκε στη δημιουργία τριμελών νομικών επιτροπών που γνωμοδοτούν για την άσκηση ή παραίτηση από ένδικο μέσο, με όρια αρμοδιότητας ανάλογα με το ποσό της διαφοράς ενώ σημείωσε πως η απλούστευση της γραφειοκρατίας προάγει υπευθυνότητα και σεβασμό, μειώνοντας την άσκηση αβάσιμων ενδίκων μέσων.

Από την πλευρά του ο κ. **Γιάννης Κωνσταντίνου**, Δικηγόρος, Επικεφαλής Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης Elvalhalcor, ξεκίνησε αναφερόμενος σε ένα παράδειγμα καθυστέρησης υπόθεσης που απασχόλησε ελληνική εταιρεία για 18 χρόνια, τονίζοντας ότι «είναι απογοητευτικό» για την εμπιστοσύνη στους θεσμούς. Τόνισε πως ο ΣΕΒ βοηθά ενεργά τις επιχειρήσεις στη μείωση των προβλημάτων που φτάνουν στα δικαστήρια μέσα από «ομάδες εργασίας που συγκροτούν πορίσματα» και μέσα από σεμινάρια κανονιστικής συμμόρφωσης, «ώστε να εφαρμόζονται σωστά οι κανόνες και να αποφεύγονται καθυστερήσεις». Παράλληλα, ανέδειξε τον ρόλο των ανεξάρτητων αρχών, αν και σήμερα είναι υποστελεχωμένες σε τέτοιο βαθμό που «δεν προλαβαίνουν να ασχοληθούν με προδικαστικές προσφυγές».

Αισιόδοξος για το μέλλον, με αφορμή την ευρεία συμμετοχή δικαστικών εκπροσώπων στο συνέδριο εμφανίστηκε ο Δικηγόρος κ. **Γιάννης Κυριακίδης**. Όπως είπε, αυτό αποδεικνύει πως υπάρχει συναντίληψη του προβλήματος των καθυστερήσεων στην απονομή της δικαιοσύνης. Όπως είπε, είναι πολύ βασικό η δικαιοσύνη να αντιλαμβάνεται ότι δεν είναι απλώς εξουσία, αλλά ότι η προσφυγή στο φυσικό δικαστή είναι μια υπηρεσία που παρέχει το κράτος και πρέπει να υπάρχει σε κάθε δημοκρατία. Ως βασική αιτία καθυστερήσεων εντόπισε το πολύ χαμηλό κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη, που δεν αποτρέπει την υπερφόρτωση των δικαστηρίων. Στις εμπορικές διαφορές στο εξωτερικό, οι διάδικοι συχνά εξαντλούν άλλες λύσεις πριν προσφύγουν στα δικαστήρια, ενώ, σημείωσε, στην Ελλάδα το κόστος

είναι πολύ μικρό αποτρέποντας τελικά την ενίσχυση του θεσμού της διαμεσολάβησης.

Επιπρόσθετα, εξήγησε πως κατά την άποψη του θα πρέπει να καταργηθεί πλήρως η αοριστία του δικογράφου, ενώ τόνισε πως στοίχημα αποτελεί και η ορθή διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του δικαστικού σώματος, ενώ σημείωσε πως οι καθυστερήσεις οφειλόταν λάθος αντίληψη της συνταγματικής επιταγής που επιτάσσει οι δικαστικές αποφάσεις να είναι επαρκώς δικαιολογημένες και πως η διαχείριση των υποθέσεων από τα πρωτοδικεία πρέπει να βελτιωθεί. Τέλος, ο κ. Κυριακίδης αναγνώρισε ότι και οι δικηγόροι έχουν διαχρονικά ευθύνες, καθώς συχνά αντιδρούσαν σε μεταρρυθμίσεις ενώ επίσης συχνά εξαντλούν κάθε δικονομική δυνατότητα προκειμένου να καθυστερήσουν τις υποθέσεις ελπίζοντας σε συμβιβαστικές λύσεις.

Στη συμβολή της εκπαίδευσης στο ζήτημα της ποιότητας και ταχύτητας απονομής δικαιοσύνης στάθηκε ο κ. **Ζαφείρης Τσολακίδης**, Αναπληρωτής Καθηγητής στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ, επισημαίνοντας πως η εκπαίδευση σε συναφή αντικείμενα, όπως η ψυχολογία ή τα οικονομικά, μπορεί να συμβάλει στην ποιότητα της απονομής δικαιοσύνης, στο βαθμό που βοηθούσε στη συνεκτίμηση των συνεπειών μιας δικαστικής απόφασης. Ωστόσο, επεσήμανε ότι οι νομικές σπουδές έχουν δύο βασικούς περιορισμούς: αφενός επικεντρώνονταν στη μελέτη και την εφαρμογή του ισχύοντος δικαίου και αφετέρου ο βασικός τους σκοπός ήταν η παροχή γενικής νομικής παιδείας – δεν λειτουργούσαν καταρχήν ως επαγγελματικές σχολές.

Όπως σημείωσε, σε επίπεδο ουσιαστικής νομικής κατάρτισης, ο στόχος είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν γνώσεις αλλά και να εξοικειωθούν με τον τρόπο νομικής σκέψης: να μάθουν να διακρίνουν το ουσιώδες από το επουσιώδες και να υπηρετούν την απονομή της δικαιοσύνης, χωρίς να περιορίζονται σε μια τυφλή προσκόλληση στους κανόνες. Εντούτοις, σημείωσε πως οι νομικές σχολές μπορούσαν να παρέμβουν σε πολλά επίπεδα: με τον εμπλουτισμό του προγράμματος σπουδών με νέα μαθήματα, με την έμφαση στη ορθή και αποτελεσματική νομοθετική παραγωγή αλλά και την ενίσχυση εναλλακτικών μορφών επίλυσης διαφορών.

Τέλος, ειδική αναφορά έκανε στην συμβολή της ερευνητικής διαδικασίας που θα μπορούσε να αναδείξει παραμέτρους που μπορούν να οδηγήσουν στην ορθότερη και ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης.

Τη συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος της ΕΡΤ, κυρία **Ντίνα Τσουκαλά**.

Το συνέδριο συνδιοργανώνεται από το **Συμβούλιο της Επικρατείας, τον Άρειο Πάγο και την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, το Ελεγκτικό Συνέδριο, τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), τον Σύνδεσμο Δικηγορικών Εταιρειών Ελλάδας (ΣΔΕΕ) και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)**.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα: <https://synedriodikaiosini.gr/>